

„Koloni“ so odvisni kmetje v Italiji in v delu našega Primorskega, a ne naselniki. Slike so dosti lepše izvršene kakor one v 1. zvezku.

Dr. Grudnova knjiga je sestavljena zelo skrbno in po najboljših virih ter pisana v prijetnem slogu in lepem jeziku. Želimo ji, da bi se našemu narodu tako priljubila kakor Staretova „Občna zgodovina“! *Milan Pajk.*

Slovenske balade in romance. Izdala in založila Družba sv. Mohorja v Celovcu. 1912. V. 8°. 208 str.

Za slovenskimi legendami smo dobili bogato antologijo balad in romanc, ki sta jo uredila dr. Jak. Sket in Jos. Wester. Zbran je cvet slovenskih balad in romanc, narodnih in umetnih, od Prešerna do Župančiča. Urednika pravita, da sta se pri razvrstitvi pesmi ravnala „po sorodnosti njih snovi; vendar se pri pestri mnogoličnosti in zaradi enakomerne razdelitve slik ni dalo vse dosledno izvesti“. Najnaravnejša razdelitev bi bila seveda po snovi; toda zbirka nam nudi sliko slučajnega, brez notranjih vezi, in to je njena slaba stran. Ilustrator bi se moral ukloniti, posebno še, ako prodaja za umetnost take slike, kakršne so n. pr. na zaporednih straneh 110 in 111. — Ferd. Avenarius je svoj elegantni „Balladenbuch“ razdelil na te-le cikle: Ein Buch der Natur, Von Schuld und von Sühne, Von Liebesleid, Von fahrendem Volk, Ein Soldatenbuch, Von Rittern und Knappen, Von alten Helden, Im Schein der Geschichte, Unterm Schicksal, Rätseln und Träumen, Sehnen und Hoffen. Podobna in še priprostejša razdelitev bi se našla tudi za slovensko balado in romanco, kakor sta urednika označila vsebino v predgovoru. Tam čitamo tudi običajno razlago obeh pesniških vrst. Ako trdita, „da dandanes obe pesniški vrsti vedno združeni imenujemo“, tedaj je treba opozoriti le na nemške zbirke balad brez romanc, ki so jih uredili Avenarius, Liliencron, Münchhausen, Scholz i. dr. — Knjigi so dodane potrebne opombe in pa seznam pesnikov in njih pesmi. Brezdvomno bo ta zbirka ugajala bralcem bolj, kakor so legende; dobro služila bo tudi našim srednješolcem. *J. Š.*

Slovenski kmečki koledar 1913. Izdal in založil Vekoslav Spindler, urednik v Celju. 1912. 8°. 174 str. Cena 1 K, po pošti 20 v več.

Razen par gospodarskih člankov prinaša koledar poljudno pripovedovanje iz slovenske zgodovine: „Oče Matijevc in naši pradedje“, Rotterjevo potopisno črtico o Pohorju in kratek nekrolog Aškercu, z manjšim izborom njegovih pesmi. Leposlovni del se ne dviga nad nivó vsakdanjosti, pa naj pišejo Ivo Trošt, St. Svetina ali Cvetko Golar; najboljši je Pugljev „Ženin“. *— in —*

Gorski vijenac vladike crnogorskoga Petra Petrovića Njegoša. Šesto izdanje s komentarom Milana Rešetarja. U Biogradu 1912. S. B. Cvijanović. 8° LXX + 174 str. Cena broš. 2:50 din. (V cirilici.)

Nobena srbska knjiga se ne more ponašati s takim uspehom kakor Njegušev „Gorski venec“, ki je doživel osemnajst natisov, med temi šest v skrbni prireditvi univ. prof. Mil. Rešetarja, in ki je preveden na osem jezikov. O slovenskem prevodu R. Peruška, ki ga je izdala Mat. Slov. v 4. knjigi „Prevodov iz svetovne književnosti“, pravi Rešetar, da je „vrlo dobar“, in pohvalno omeni „vrlo opširan uvod, ponajviše o geografiji i historiji Crne gore“. — Novo izdanje ima obširno študijo o Njeguševem življenju, o njegovem političnem in književnem delovanju; zabeležena je novejša literatura o Gorskem vencu s kritičnimi pripombami. Knjigo krasi trobarvna pesnikova slika. *Š.-r.*

Josip Milaković, Jedan naš prijatelj (Adolf Černý). U Sarajevu, 1912. 8° 30 str. — Adolf Černý, ki spretno urejuje „Slovanský přehled“ že petnajsto